

[Stinus.]

vendt sig mod det, de betegner som en ideologisk intervention i den socialistiske verden.

Den tid nærmer sig, da vi må gøre op med os selv, hvor fast vi skal stå på principperne, da vi skal gøre op, om vi betragter en liberalisering i Sovjetunionen som en forudsætning for afspænding, eller om en slags afspænding — bl. a. udtrykt i nogle afsluttende tekster, hvorom alle kan samles — kan være en begyndelse til, at forholdene i Sovjetunionen på længere sigt liberaliseres. Svaret er ikke let, men under alle omstændigheder må vi betragte kampagnen mod anderledes tænkende i Sovjetunionen og andre østlande som værende i fundamental strid med afspændingspolitikken og de principper, alle deltagerlande enedes om på den forberedende konference. Vi kan tilslutte os de synspunkter, den svenske udenrigsminister gav udtryk for, da han den 5. september sidste år bl. a. sagde:

„Det er mærkeligt, at Sovjetunionen, som har så stor politisk og økonomisk fremgang, ikke har den indre styrke til at tolerere kritikken fra disse afvigende røster i sit eget samfund.“

Inden for den alliance, vi tilhører, bør vi have styrke til klart at tage afstand fra enhver tilsidesættelse af de demokratiske principper, hvorpå Atlantpagten bygger, og jeg tænker her på forholdene i Grækenland og Portugal. Da Papadopoulos i november blev frataget magten ved et kup, var meningerne delte blandt Grækenlands venner om, hvilken vej udviklingen nu ville gå. Pessimisterne fik ret, og i dag er Grækenland så langt fra demokratiske tilstande som nogen sinde.

Vi hilser den engelske Labourregerings aflysning af et flådebesøg i Piræus velkommen og vjører morgenluft med hensyn til mulighederne for nu for alvor at få sat Grækenland på dagsordenen i NATOs ministerråd.

Også spørgsmålet om Portugals fortsatte kolonikrig i Afrika hører hjemme i NATOs ministerråd, så længe Portugal er medlem af NATO. De sidste ugers begivenheder i Portugal omkring udgivelsen af den nu afsatte viceforsvarschef Spinolas bog giver, til trods for de allersneste begivenheder, anledning til et vist lyssyn, fordi verden nu klart og tydeligt har fået demonstreret, at der langt-

fra er enighed i Portugal om den politik, der føres med hensyn til områderne i Afrika. Portugals hidtidige politik er så belastende for alle dets allierede, at ingen bortforklaringer om, at Portugal ikke bruger NATO-våben, og at et sådant begreb som NATO-våben ikke eksisterer, nu længere kan accepteres. Også spørgsmålet om Portugals kolonikrige må tages op i NATOs ministerråd, gerne på dansk initiativ. Det ville egentlig være meget passende, om vi gjorde det nu, da vi har overtaget det nordiske sæde i FN's koloniudvalg. Jeg håber, udenrigsministeren deler denne opfattelse.

På samme måde som det arabiske angreb i oktober sidste år kom bag på Israel, kom den ny krig i Mellemøsten tydeligvis bag på USA. Det er åbenbart, at indtil den krig brød ud, anså USA det ikke for en nødvendighed at få etableret en varig fred mellem Israel og de arabiske lande. Derfor blev ingen fred etableret. Krigen har i hvert fald haft det positive resultat, at USAs regering nu erkender denne nødvendighed, og det er utvivlsomt netop denne erkendelse, der er årsagen til den amerikanske udenrigsministers imponerende aktivitet for at få bragt parterne til forhandlingsbordet.

Det vil være vanskeligt at opgøre, hvilken betydning de olieproducerende landes boykotpolitik har haft for dette resultat. Det afgørende er, at i hvert fald nogle af parterne er bragt til forhandlingsbordet, og det ser nu ud til, at Syrien også er på vej. Det er at håbe, at det også lykkes at give palæstenserne en rimelig placering i disse forhandlinger, som i så høj grad vedkommer dem. Vi vender os mod den arabiske boykotpolitik, ikke fordi den er vendt imod os, men fordi vi ikke vil acceptere sådan pressionspolitik. Men vi skal huske, at det ikke var de arabiske lande, som opfandt denne utiltalende form for politisk afpresning. Den vestlige verden har ofte selv gjort brug af den, også i helt moderne tid, hvilket naturligvis ikke gør den mere sympatisk.

Vi skal også prøve at forstå den arabiske politik, og nu taler jeg om boykotten og ikke om prisforhøjelserne på olien, som jeg skal vende tilbage til om et øjeblik. Det, vi har oplevet, er, at en gruppe lande er blevet enige om at bruge det våben, de har i hænde, i et forsøg på at fremtvinge en løsning på en konflikt, som det i årevis ikke er lyk-